

Toimintasuunnitelma vuodelle 2025

Sisältö

JOHDANTO	3
YK-LIITON TOIMINTAEDELLYTYKSET JA TALOUS	3
YK-LIITON KESKEISET YHTEISTYÖKUMPPANIT JA VERKOSTOT	4
1. VIESTINTÄ JA YK-TIEDON LISÄÄMINEN	5
2. ELINIKÄINEN OPPIMINEN JA AKTIIVISET KANSALAISUUDEN TAIDOT	7
3. KOTIMAINEN SIDOSRYHMÄTYÖ	8
4. SUOMI JA YK.....	10
5. KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ.....	12
6. HANKETOIMINTA	13
7. YK-LIITON HALLINTO JA PALVELUTUOTANTO.....	14
8. TALOUSARVIO	Error! Bookmark not defined.

Suomen YK-liiton toimintasuunnitelma vuodelle 2025

JOHDANTO

Suomen YK-liitto on ainoa kotimainen järjestö, jonka päätehtävänä on seurata YK:n agenda laajalaisesti sekä tiedottaa ja kouluttaa siihen liittyvistä teemoista. Liitto täytti 70 vuotta vuonna 2024. Vuonna 2025 juhlimaan YK:n 80-vuotisjuhlaa ja Suomen YK-jäsenyyden 70-vuotista taivalta.

YK-liiton työ kotimaassa ja kumppanimaissa edistää Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikan ja kehityspolitiikan tavoitteita, erityisesti YK:n normatiivisen työn ja sääntöpohjaisen monenkeskisen järjestelmän tukemista. Tavoitteenamme on edistää kestävää tulevaisuutta vahvistamalla YK:ta, monenkeskistä sääntöpohjaista järjestelmää sekä kansalaisten ja YK:n välistä yhteyttä.

Juhlavuoden kuluessa pyrimme tuomaan YK:ta lähemmäs ihmisiä viestimällä siitä, millainen merkitys YK:lla on meidän jokaisen arkielämässä. Monipuoliset tapahtumamme ja kampanjamme lisäävät tietoisuutta YK:sta sekä Suomen roolista järjestössä ja kannustavat yksittäisiä kansalaisia osallistumaan keskusteluun ja toimimaan kansainvälisen yhteistyön vahvistamiseksi.

Nostamme esiin YK:n saavutuksia 80 vuoden ajalta sekä syksyllä 2024 Tulevaisuussopimuksessa sovittuja toimenpiteitä YK:n uudistamiseksi ja tehostamiseksi vuoteen 2045 mennessä. Temaattisesti keskitymme erityisesti rauhan ja turvallisuuden teemoihin sekä sukupolvien väliseen dialogiin ja yhteiskunnallisen luottamuksen ja keskinäiskunnioituksen vahvistamiseen YK:n peruskirjan hengessä.

Kattojärjestönsä Wfunan ja kansallisten YK-liittojen kanssa tuemme YK-aloitteita erityisesti turvallisuusneuvoston ja rauhanrakennuskomission uudistamiseksi ja kansalaisyhteiskunnan osallistumisen vahvistamiseksi. YK-liitto seuraa ihmisoikeusneuvoston toimintaa sekä tulevaisuus- ja digisopimuksen, tulevien sukupolvien julistuksen sekä kestävä kehityksen tavoitteiden ja ihmisoikeussopimusten toimeenpanoa.

On Suomen velvollisuus ja etu huolehtia siitä, että YK-sopimukset ja niiden asettamat velvoitteet tunnetaan. Erityisen tärkeää tämä on nykyisessä geopoliittisessa tilanteessa, jossa jakolinjat korostuvat ja monenkeskisen yhteistyön arvostus heikkenee.

Kannustamme kääntämään katsetta kohti tulevaa ja pohtimaan, millaisessa maailmassa haluamme elää YK:n 100-vuotisjuhlan aikaan vuonna 2045 ja miten kansainvälinen yhteistyö voi siinä auttaa.

YK-LIITON TOIMINTAEDELLYTYKSET JA TALOUS

Talousnäkymät YK-liiton tulevalle toimikaudelle ovat huolestuttavat. Heikosta talustilanteesta johtuen valtioneuvosto on leikannut merkittävästi kansalaisjärjestöjen avustuksia. Kesällä 2024 ulkoministeriö lakkautti ulko- ja turvallisuuspolitiikan saralla toimivien kansalaisjärjestöjen avustusmomentin ja oikeusministeriön vastaavan rauhanjärjestöjen perusrahoitusikkunan.

Lisäksi YK-järjestöille globaalikasvatukseen ja viestintään myönnetyn toiminta-avustuksen kaksivuotinen kausi päättyi ja ministeriö päätyi leikkaamaan haettavissa olevaa avustusta

kolmanneksella tulevalle kolmivuotiskaudelle 2025-2027. Edellä mainituista syistä johtuen YK-liitolla ei ole vuoden 2024 lopulla lainkaan tiedossa olevaa valtioavustusta vuodelle 2025.

YK-liiton hallitus ja YK:n ystävät ovat aktiivisesti vaikuttaneet siihen, että rahoitustilanne saataisiin vakaalle pohjalle, mutta todennäköisesti tilanne selkenee vasta vuoden 2025 alkupuolella eduskunnan hyväksyttyä valtion talousarvion vuodelle 2025.

Epäselvästä rahoitustilanteesta johtuen, vuoden 2025 toimintasuunnitelman tekeminen on ollut haastavaa. Samasta syystä hallitus on joutunut irtisanomaan liiton koko henkilökunnan siten, että työsuhteet päättyvät 31.3.2025. YK-liiton hallitus päivittää toimintasuunnitelman talousarvion sekä neuvottelee henkilöstön kanssa työsuhteiden mahdollisesta jatkosta rahoituspäätösten varmistuttua alkuvuodesta.

Olemme pyrkineet kehittämään omaa varainhankintaa innovatiivisesti, vaikka keräystoiminta YK:n normatiivisen työn ja sääntöpohjaisen kansainvälisen yhteistyön tunnetuksi tekemiseen on haastavaa. Jatkamme ponnisteluja varainhankinnan kehittämiseksi myös tulevalla toimikaudella.

YK-LIITON KESKEISET YHTEISTYÖKUMPPANIT JA VERKOSTOT

YK-liitto tukee toiminnallaan YK:n ja YK-järjestöjen työtä sekä lisää YK:n tunnettavuutta Suomessa tuottamalla ajantasaista ja luotettavaa tietoa.

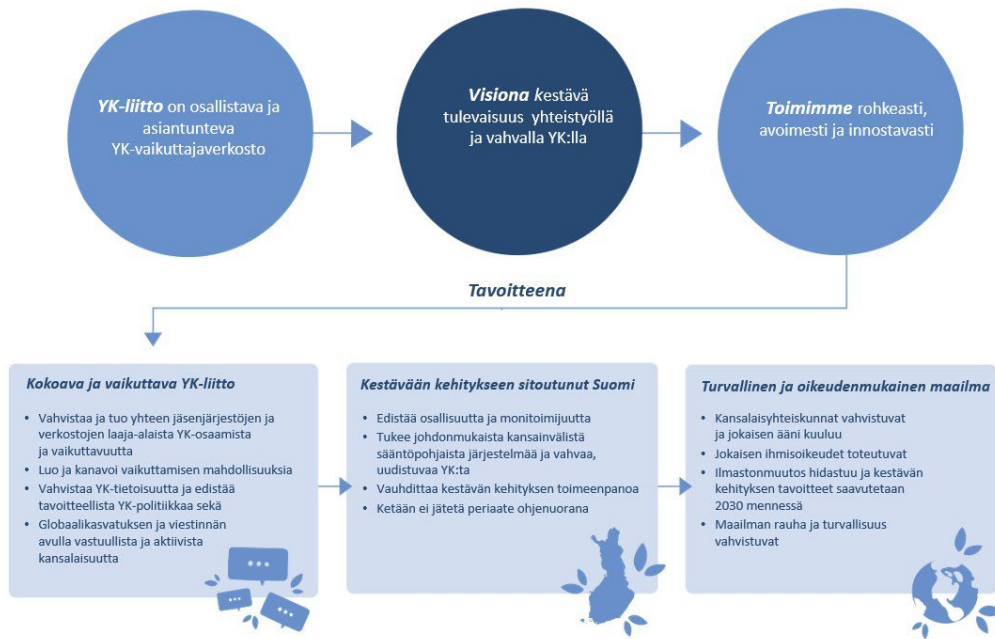
YK-liitolla on 68 jäsenjärjestöä, joissa on yhteensä yli 1 300 000 henkilöjäsentä. Jäsenjärjestöjen kanssa yhdessä vahvistetaan kansalaisyhteiskunnan ääntä YK-prosesseissa sekä seurataan laaja-alaisesti eri sektoreiden työtä YK:ssa.

YK-liiton asiantuntijuutta vahvistavat YK:n ystävät -verkosto, eduskunnan YK-ystäväryhmä sekä kotimaisten YK-toimijoiden välinen yhteistyö Suomen One UN-verkostossa. Verkostoon kuuluvat kaikki Suomessa toimivat YK-järjestöt.

Tuemme aktiivisen kansalaisuuden taitojen kehittymistä ja vahvistamme kasvatustalouden ammattilaisten osaamista. YK-kouluverkoston kautta tavoitamme valtakunnallisesti 150 koulua ja oppilaitoista, joissa on noin 65 000 oppilasta.

Teemme yhteistyötä nuorisoalan, ikääntyneiden ja vammaistoimijoiden kanssa. Tuotamme keskeisiin YK-teemoihin ja YK-päiviin liittyviä opetusmateriaaleja ja -menetelmiä, joiden avulla YK-asioita on helppo käsitellä osana opetusta, aineistot tukevat opetussuunnitelmien tavoitteita.

Kansainvälisesti Suomen YK-liitto kuuluu noin sadan kansallisen YK-liiton verkostoon ja on edustettuna YK-liittojen maailmanjärjestön (World Federation of United Nations Associations WFUNA) johtokunnassa. Yhteistyö erityisesti pohjoismaisten ja eurooppalaisten YK-liittojen kesken on tiivistä.

Kuva: YK-liiton strategia

Päätavoitteemme ovat seuraavat:

- Viestintä ja YK-tiedon lisääminen:** Tuemme YK-järjestöjen työtä ja lisäämme YK:n tunnettavuutta Suomessa tuottamalla ajantasaista ja luotettavaa YK-tietoa ja levittämällä sitä monikanavaisesti
- Elinikäinen oppiminen ja aktiivisen kansalaisuuden taidot:** Lisäämme eri-ikäisten kohderyhmien temaattista YK-tietoutta ja osallisuutta sekä ylläpidämme YK-kouluverkostoa.
- Kotimainen sidosryhmäyhteistyö:** YK-liitto vahvistaa suomalaisten järjestöjen, yritysten ja YK:n ystävien verkoston jäsenten YK-asiantuntijuutta ja yhteistyötä YK-asioissa.
- Suomi ja YK:** Lisäämme suomalaisten päättäjien tietoa YK:n tekemästä työstä, YK-prosesseista ja sopimuksista sekä YK-rahoituksen vaikuttavuudesta.
- Kansainvälinen yhteistyö:** YK-liitto vaikuttaa yhdessä kansainvälisten sidosryhmiensä kanssa YK:n uudistusten edistämiseksi.

1. VIESTINTÄ JA YK-TIEDON LISÄÄMINEN

YK-liitto tuottaa laadukasta, monipuolista ja ajantasaista tietoa YK:sta ja maailman tilasta. Vuonna 2025 viestinnässä painottuvat YK:n 80-vuotisjuhlavuoden teemat. Viestimme temaattisista YK-kokouksista sekä YK-sopimuksista.

YK-liitto lisää viestinnällään YK:n tunnettavuutta Suomessa. Lisäksi tuemme YK-järjestöjä niiden viestinnässä ja kansainvälisessä kampanjoinnissa. Tuemme erityisesti niitä järjestöjä, joilla ei ole Suomessa omaa affiliaattia (mm. UNDP, WFP, ILO ja OCHA). Teemme tiivistä yhteistyötä seitsemän YK-järjestön sekä YK:n viestinnän kanssa.

Tärkeimmät viestintäkanavat ovat:

- Verkkosivut (yhteensä 0,8 miljoonaa kävijää ja 2,2 miljoonaa sivukatselua. Mediahaastattelujen kautta saavutamme yli miljoona suomalaista.)
 - ykliitto.fi-sivusto: tietoa kestävästä kehityksestä, YK-päivistä, ajankohtaisista asioista ja YK:n toiminnasta sekä kasvattajille -osio, verkkokauppa
 - Globalis-sivusto: sisältää maatietoutta, tilastoja, tietoa konflikteista ja maailman tilasta. Sivustoa ylläpitää Norjan YK-liitto ja sen tilastot päivittyvät suoraan YK-tietokannoista.
- Sosiaalinen media: Facebook, X, Instagram, LinkedIn, Youtube, Spotify, Soundcloud (yht. 14000 seuraajaa)
- Uutiskirjeet
- Media
- Näyttelyt ja tapahtumat

Tuki YK:n järjestöille

YK-liitto avustaa YK-edustajia heidän Suomen vierailullaan muun muassa järjestämällä vierailuja eduskuntaan. Järjestämme myös kansalaisjärjestötapaamisia.

Nostamme esiin eri YK:n järjestöjen teemoja yhteisissä viestintäkampanjoissa ja raporttien julkaisun yhteydessä. Toteutamme kestävästä kehityksestä liputuspäivän kampanjan yhteistyössä YK:n yritysvastuuverkosto Global Compact Suomen kanssa. YK-liitto vastaa lippujen myynnistä ja viestii kampanjasta yhdessä Global Compactin kanssa.

Viestintä YK-kokouksista

Viestimme laajalle yleisölle yleistajuisesti niiden YK-kokousten sisällöistä, joita liiton edustajat seuraavat joko kotimaassa tai paikan päällä. Asiantuntijat vastaavat median haastattelupyyntöihin. Järjestämme YK-kokouksiin liittyen valmistelu- ja purkutilaisuuksia erityisesti järjestötoimijoille.

YK-tietoa tapahtumissa

YK-liitto on vakiintuneesti ja näkyvästi läsnä suurelle yleisölle kohdennetuissa tapahtumissa ja tuo niihin YK-näkökulmaa osallistumisellaan. Pidämme esittelypisteitä, alustuksia ja järjestämme paneelikeskusteluja (YK:n päivän tilaisuudet, temaattiset YK-päivät, Suomi Areena jne.).

Osallistumme eri toimijoiden pyynnöstä temaattisten YK-päivien yhteydessä järjestettäviin tapahtumiin, joissa tavoitamme tärkeitä kohderyhmiä, esimerkiksi vuosittainen Vammaisten oikeuksien päivän tapahtuma yhdessä Vantaa-Kerava hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.

Vuoden 2025 tapahtumat vahvistuvat rahoituspäätösten myötä.

2. ELINIKÄINEN OPPIMINEN JA AKTIIVISET KANSALAISSUUDEN TAIDOT

YK-liitto lisää eri-ikäisten kohderyhmien temaattista YK-tietoutta, tukee elinikäisen oppimisen ja aktiivisen kansalaisuuden taitojen kehittymistä sekä vahvistaa nuorten osallisuutta. Pidämme yllä YK-kouluverkostoa, johon kuuluu noin 150 koulua ja oppilaitosta. YK-kouluissa on yhteensä noin 65 000 eri ikäistä oppilasta.

YK-koulut

YK-kouluverkostolle tarjoamme tietoa ajankohtaisista YK-asioista 8-10 kertaa vuodessa lähetettävän uutiskirjeen kautta. Kirjeen lukijamäärät ovat kasvaneet huomattavasti ja tavoitteena on pitää lukijat aktiivisina myös vuonna 2025. Tuemme kouluja ja oppilaitoksia YK-asioiden käsittelyssä osana opetusta, innostamme toteuttamaan omia tilaisuuksia erityisesti keskeisinä YK-päivinä ja tarjoamme mahdollisuutta osallistua YK-liiton tapahtumiin. YK-liitto myöntää diplomin Maailmankansalaisen kypsyyskokeen suorittajille ja tukee oppilaitoksia Malli-YK-simulaatioiden toteuttamisessa.

Koulutuksia, asiantuntijaluentoja ja oppilaitosvierailuja

YK-liitto on vakiintunut ja kysytty kouluttaja YK-teemoista ja YK:n toiminnasta. Kysytyimpiä teemoja ovat yleinen YK-tietous, kestävä kehitys ja Agenda2030, ihmisoikeudet, tasa-arvo ja yhdenvertaisuus sekä vähemmistöjen oikeudet (ml vammaiset). YK:ssa syyskuussa 2024 hyväksytyn sopimuspaketin (tulevaisuussopimus, digisopimus, tulevien sukupolvien julistus) myötä on odotettavissa uusia temaattisia koulutus- ja aineistopyyntöjä.

Koulustuominnan tavoitteena on vahvistaa eri kohderyhmien tiedollista osaamista ja tukea aktiivisen kansalaisuuden taitoja. Koulutettavien ikäjakauma ulottuu alakouluikäisistä ikääntyneisiin.

Vuonna 2025:

- Teemme vierailuja kouluihin ja oppilaitoksiin YK-päiviin keskittyen yhdessä nuorten YK- ja Unesco-delegaattien kanssa.
- Koulutamme opettajia ja opettajaksi opiskelevia osana Maailma koulussa –verkoston toimintaa (Fingo) opettajankoulutuslaitoksissa (Helsinki, Turku, Rauma, Oulu, Tampere, Jyväskylä).
- Järjestämme nuorisovaltuuden eri toimijoiden kanssa koulutuksia ja työpajoja, jotka tukevat nuorten vaikutusmahdollisuuksia. Suomen Nuorisovaltuustojen Liiton (Nuva) kanssa toteutamme nuorisovaltuutettujen koulutuspäivien työpajat.
- Toteutamme koulutuksia vammaissopimuksen sisällöstä Vantaa-Kerava ja Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueilla yhdessä alueen vammaistoimijoiden kanssa.
- Kehitämme yhdessä Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto Valli ry:n kanssa koulutuksia ikääntyneiden oikeuksista.

Verkostoyhteistyötä ja vaikuttamisen mahdollisuuksia

YK-liitolla on pitkät yhteistyösuhteet ja rakenteet, joiden avulla edistämme jäsenjärjestöjen ja muiden sidosryhmien, erityisesti nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä lisäämme eri kohderyhmien tietoa YK:n työstä ja toiminnasta. Verkostoyhteistyön kautta vahvistamme kansalaisyhteiskunnan ääntä ja tavoitamme eri kohderyhmiä valtakunnallisesti.

Vuonna 2025

- Vahvistamme jäsenjärjestöjen ja sidosryhmien YK-osaamista kohdennetusti
- Toteutamme YK-nuorisodelegaattivalinnat yhteistyössä Allianssin kanssa ja teemme tiivistä yhteistyötä valittujen delegaattien kanssa.
- Jatkamme yhteistyötä Nuvan ja YK-nuorten kanssa nuorten osallistumismahdollisuuksien ja YK-osaamisen vahvistamiseksi.
- Tiivistämme yhteistyötä muiden nuorisoalan toimijoiden (ml Partio, Nuorisoseurojen liitto, Nuorisokeskukset) kanssa sekä jatkamme yhteistyötä toisen asteen oppilaitosten (Humak) kanssa tarjoamalla mahdollisuuksien mukaan opiskelijoille opintoihin soveltuvia kehittämistehtäviä ja harjoittelumahdollisuuksia.

Materiaalit, aineistot ja YK-tiedon verkkokurssi

YK-liiton tuottamat aineistot ja materiaalit soveltuvat monipuolisesti kasvatuksen ja koulutuksen tarpeisiin, myös itseopiskeluun, laajasti eri-ikäisille. Temaattiset painopisteet (kestävä kehitys, ihmisoikeudet, YK-järjestelmä) tarjoavat yleistietoa ja tukevat elinikäisen oppimisen tavoitteita ja vahvistavat osaltaan koulujen opetussuunnitelmien ja varhaiskasvatuksen painopisteitä. Materiaali on pääosin verkkopohjaista.

Vuonna 2025:

- Päivitetään YK osaksi opetusta -osio YK-päivien tehtävä- ja sisältökokonaisuuksien osalta.
- Tuotetaan tulevaisuussopimuksen, digisopimuksen ja tulevien sukupolvien julistuksen teemoja avaavia aineistoja.
- YK-tiedon verkkokurssin sisällön suunnittelu, yhteistyökumppaneiden kartoitus ja valinta sekä toteutetaan sisällön pilotointi.

3. KOTIMAINEN SIDOSRYHMÄTYÖ

Suomen YK-liitto ylläpitää ja koordinoi useita YK-aiheisia verkostoja Suomessa. Se toimii kattojärjestönä 68 jäsenjärjestölle, ylläpitää 350 henkilöjäsenen YK:n ystävien verkostoa ja toimii sihteerinä sen johtoryhmälle. Lisäksi YK-liitto on perustajajäsen ja sihteeri Suomessa toimivien YK-järjestöjen ja niiden affiliaattien One UN in Finland -verkostossa.

Syventävää YK-tietoa YK:n ystäville

YK-liitto ylläpitää YK-asioista kiinnostuneiden suomalaisten YK:n ystävien verkostoa ja syventää tietoa YK:n tekemästä työstä ja ajankohtaisista aiheista.

YK:n ystävät on YK-liiton henkilöjäsenverkosto, jolla on oma johtoryhmänsä. Johtoryhmän puheenjohtaja on professori **Helena Ranta** ja sen muut jäsenet ovat: toimitusjohtaja **Gunvor Kronman**, erityisasiantuntija (emerita) **Ritva Semi**, toimittaja ja tietokirjailija **Rauli Virtanen**, yrittäjä **Peter Vesterbacka**, EU-, ulko- ja puolustuspolitiikan asiantuntija **Jari Haapiainen**, Keskuskauppakamarin kansainvälisten asioiden johtaja sekä Kansanvälisen kauppakamarin (ICC) maajohtaja **Lenita Toivakka**, Kestävän kehityksen toimikunnan pääsihteeri **Eeva Furman** ja lähetystöneuvos (emerita) **Eeva-Liisa Myllymäki**

YK:n ystävien johtoryhmä nimeää Vuoden YK:n ystävän.

Verkoston suosituin tapahtuma on vuosittain järjestettävä suurlähettiläspäivien iltatapahtuma, jossa kuullaan YK-suurlähettiläiden ja YK-liiton hallituksen sekä YK:n ystävien johtoryhmän katsaukset maailman tilanteeseen ja tarjotaan jäsenille tilaisuus merkitykselliseen verkostoitumiseen.

YK-klubeilla syvennyttään YK:n eri sektoreilla toimineiden isäntien ja emäntien johdolla heidän työhönsä ja päästään tapaamaan heidän kutsumiaan vieraita.

Vuonna 2025:

- Järjestämme 2-4 YK-klubia ja suurlähettiläspäivien ohessa iltavastaanoton
- Lähetämme 2-4 YK:n ystävien uutiskirjettä
- Kutsumme YK:n ystävät YK:n päivän juhlaan, YK-kokouksien tuloksia avaaviin aamukahvitilaisuuksiin ja muihin relevantteihin YK-liiton järjestämiin tapahtumiin.
- YK:n ystävien johtoryhmä kokoontuu säännöllisesti.
- Julkistamme Vuoden YK:n ystävän.

Vaikuttamistyötä YK-kokouksissa

YK-liitto sidosryhmineen osallistuu systemaattisesti YK-kokouksien kotimaiseen ja kansainväliseen vaikuttamistyöhön. YK-liiton edustajat osallistuvat Suomen delegaatiossa (UM ja YM) eri YK-kokouksiin.

Aiemmin olemme osallistuneet säännöllisesti YK:n yleiskokoukseen ja sen yhteydessä järjestettäviin korkean tason kokouksiin, YK:n kestävä kehityksen korkean tason poliittiseen foorumiin (HLFP) sekä YK:n ympäristökokoukseen (UNEA). Näiden lisäksi on osallistuttu rotaatioperusteella ajankohtaisiin YK-kokouksiin eri teemoista ja seurattu jäsenjärjestöjen ja YK:n ystävien kautta heidän osaamisalueidensa kokouksia (erityisesti sosiaalisen kehityksen kokous CSocD, naisten asemaa käsittelevän toimikunnan kokous CSW ja YK:n ilmastokokoukset).

Vuonna 2025:

- YK-liitto osallistuu YK:n yleiskokoukseen ja sen yhteydessä järjestettäviin korkean tason huippukokouksiin. Ympäristöministeriön delegaatiopaikasta riippuen osallistumme myös YK:n ympäristökokoukseen (UNEA 12/2025 Nairobissa).
- Tavoitteena on seurata joko YK-liiton tai YK:n ystävien toimesta kehitysrahoituskokous FfD 6/2025 Espanjassa, Sosiaalisen kehityksen kokous WSS 10/2025 Malesiassa ja tietoyhteiskuntakokous WSIS 5/2025 Genevessä.
- YK-liiton jäsenjärjestöt osallistuvat vuosittain YK:n sosiaalisen kehityksen kokoukseen (CSocD/Valli ry) ja naisten asemaa käsittelevän komitean kokoukseen (CSW/Nytkis ry), YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien komitean kokoukseen (CRPD/Abilis) ja YK:n ilmastokokoukseen (UNFCCC COP/SAK).
- Seuratuista kokouksista järjestetään hybridimuotoiset tai virtuaaliset aamukahvit, joissa kokouksiin osallistuneet henkilöt kertovat keskeisimmät kokouskuulumiset. Tapahtumat on suunnattu erityisesti jäsenjärjestöjen edustajille, mutta ne ovat avoimia kaikille kiinnostuneille.

One UN in Finland –verkosto yhdistää Suomen YK-toimijat

One UN in Finland -verkosto perustettiin vuonna 2019. Siihen kuuluvat kaikki Suomessa toimivat YK-järjestöt (UNU-WIDER, IOM, UN Global Pulse, UNICEF Education ja Innovative Finance hubs) ja YK-järjestöjen kotimaiset affiliaatit (UNICEFin ja UN WOMENin kansalliset toimikunnat, UN Global Compact Finland, HEUNI, Suomen Pakolaisapu ja Väestöliitto) sekä YK-liitto. Verkosto tekee yhteisiä kampanjoita ja viestii YK:n työn tuloksellisuudesta. Verkoston johtoryhmä kokoontuu neljä kertaa vuodessa. Suomen YK-liitto toimii verkoston sihteerinä.

Vuonna 2025:

- YK:n päivän tapahtumat
- Yhteinen sosiaalisen median kampanja YK-järjestöjen työstä

YK:n 80-vuotisjuhlakampanja

Aikaisempina YK:n juhlavuosina (2015 ja 2005) on lisätyöntekijöiden ja tapahtumiin allokoitua lisäresurssin myötä järjestetty valtakunnallisesti kattavia tapahtumia sekä laajoja ja monipuolisia kampanjoita, joilla on tavoitettu satojatuhansia ihmisiä. Aiemmat vuosikymmenten juhlatapahtumat ovat tukeneet ulkoministeriön järjestämiä Suomen YK:n jäsenyyden vuosijuhlia ja niihin on osallistunut YK:n pääsihteereitä sekä Suomen presidenttejä.

Lisäpanostuksen turvin voimme saavuttaa 5 000 suoraa hyödynsaajaa valtakunnallisesti sekä miljoona epäsuoraa hyödynsaajaa. YK-liiton nykyisestä haastavasta rahoitustilanteesta johtuen juhlavuoden toimintojen suunnitteluita ei kuitenkaan ole vielä aloitettu.

4. SUOMI JA YK

Tavoitteenamme on lisätä suomalaisten päättäjien tietoa YK:n tekemästä työstä, YK-prosesseista ja sopimuksista sekä YK-rahoituksen vaikuttavuudesta.

YK-liitto on vakiintunut kuultava eduskunnan valiokunnissa, erityisesti ulkoasiainvaliokunnassa. YK-liitto lisää kansanedustajien ja puolueiden YK-tietämystä muun muassa eduskunnan YK-ystävyyden ryhmän kautta ja toimii ryhmän sihteeristönä. YK-liiton asiantuntijat tuovat YK-näkökulmaa esiin kaikissa keskeisissä alan kotimaisissa toimikunnissa, neuvottelukunnissa ja työryhmissä. Liitto tukee YK:n sopimusvalvontaa kotimaassa osana verkostoja.

Eduskunnan YK-ystäväverkosto ja tutustuminen YK:n työhön kentällä

Eduskunnan YK-ystävät verkosto perustettiin vuonna 2020. YK-liitto toimii ystäväryhmän sihteeristönä. Verkostossa on 22 jäsentä. Johtoryhmään kuuluu edustaja kaikista eduskuntapuolueista. Verkoston puheenjohtajana toimii YK-liiton puheenjohtaja.

Kansanedustajat saavat tietoa YK:n työstä ja ajankohtaisista asioista 4-6 kertaa vuodessa pidettävissä eduskunnan YK:n ystävien kokouksissa. Aiheista kertovat YK:n edustajat, suurlähettiläät ja ulkoministeriön virkahenkilöt.

Eduskunnan YK-ystävien kenttämatkoilla tutustutaan laaja-alaisesti kehitysyhteistyöhön (YK-, EU-, maailmanpankki, kahdenvälinen yhteistyö, kansalaisjärjestöt sekä paikallinen parlamentti ja hallinto)

painottaen YK-järjestöjen työn tuloksellisuutta. Osallistuneet kansanedustajat ja heidän eduskuntaryhmänsä saavat ensikäden tietoa globaaleista kehityshaasteista ja siitä, miten YK ratkaisee niitä käytännössä.

Matkat järjestetään yhteistyössä YK:n maatoimistojen ja ulkoministeriön kanssa. Eduskuntaryhmät nimittävät osallistujat ja vastaavat heidän kuluista. Matkakohteet ovat olleet: Jordania (2017), Kenia (2019), Mosambik (2021, virtuaalinen matka) ja Nepal (2023).

Vuonna 2025:

- Järjestämme eduskunnan YK-ystävälle 4-6 kokousta, joissa asiantuntijat kertovat ajankohtaisista YK-asioista.
- Välitämme eduskunnan YK-ystävälle YK-liiton ja sen verkostojen vaikuttamistyön kannanottoja ja lausuntoja.
- Järjestämme eduskunnan YK-ystävien kenttämatkan myöhemmin valittavaan kohteeseen.

Vaikutamme neuvottelukunnissa, toimikunnissa ja verkostoissa

YK-liiton asiantuntijat vaikuttavat jäseninä keskeisissä YK-asioita käsittelevissä toimikunnissa, neuvottelukunnissa ja verkostoissa. Autamme toimikuntia ja verkostoja linkittämään työtään tiiviimmin YK:n ajankohtaisiin teemoihin.

Vuonna 2025:

- YK-liiton edustajat toimivat Kestävän kehityksen toimikunnassa, Kehityspoliittisessa toimikunnassa, Kansainvälisten ihmisoikeusasiain neuvottelukunnassa, Unesco-toimikunnassa, Global Compact Finlandin hallituksessa sekä ulkoministeriön rauhanvälityksen ja 1325- ja 2250 -verkostojen seurantaryhmissä sekä järjestöjen vaikuttamistyön verkostoissa.

Vaikutamme lausunnoilla, kannanotoilla, kuulemisilla ja tapaamisilla

Tuotamme lausuntoja keskeisistä YK-liiton teemoista, kuten sääntöpohjaisen monenkeskisen järjestelmän tuesta ja uudistamisen tarpeesta, ihmisoikeuksista sekä tuesta YK-järjestöille. Annamme vuosittain noin 5-10 lausuntoa.

Vuonna 2025:

- Lausumme YK:n 80. yleiskokouksesta, vuoden 2026 budjetista ja julkisen talouden suunnitelmasta sekä muista ajankohtaisista teemoista.
- YK-liitto on jo vuosia ylläpitänyt Pohjoismaista YK-rahoitusvertailua. Jatkamme vertailun ylläpitämistä. Välitämme aiheesta viestiä hallitukselle ja hallituspuolueiden eduskuntaryhmille.
- Seuraamme ulko- ja turvallisuuspoliittisen sekä talous- ja kehitysyhteistyösuhteita koskevien selontekojen sekä YK-strategian ja talousarvion toimeenpanoa ja vaikutamme niihin.
- Pidämme YK-asioita esillä kuntavaalikeskusteluissa relevantein osin.

5. KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

YK-liitto lisää tietoa YK:n turvallisuusneuvoston ja rauhanrakennuskomission työstä sekä niiden uudistumisesta osana YK-reformeja ja tuo esiin kansalaisyhteiskunnan näkemyksiä.

Kuulemiset turvallisuusneuvostosta

YK-liittojen maailmanlaajuinen kattojärjestö Wfunan järjestää UNSC Transparency Initiative -kuulemisia turvallisuusneuvoston vaihtuvien puheenjohtajien kanssa sekä turvallisuusneuvostoon ehdolla olevien maiden ja vaihtuvan jäsenyyskautensa päättävien maiden kanssa.

Vuonna 2025:

- Osallistumme kattojärjestömme Wfunan järjestämiin YK:n turvallisuusneuvostokuulemisiin (UN Security Council Transparency Initiative) ja tuomme niissä esiin kansalaisyhteiskunnalle tärkeitä teemoja.

Materiaalia vaikuttamistyön

Vuonna 2024 valmistuu ensimmäinen YK-liiton tilaama syventävä YK:n turvallisuusneuvostoa käsittelevä artikkeli. Suomenkieliselle materiaalille on tarvetta varsinkin Suomen turvaneuvostokampanjan alla ja aikana. Syyskuussa 2024 hyväksytty tulevaisuussopimus on laajin YK-sopimus vuosiin, ja se kattaa monia uusia osa-alueita. Toimenpanon tueksi tarvitaan syvempää analyysia sopimuksen eri osa-alueista.

Vuonna 2025:

- Tuotetaan syventävää aineistoa turvallisuusneuvoston uudistumisesta sekä muiden tulevaisuussopimuksessa tehtyjen aloitteiden etenemisestä.

Vaikuttamista Pohjoismaisten ja Euroopan YK-liittojen ja YK-järjestöjen kanssa

Pohjoismainen YK-liittojen yhteistyö on tiivistä ja yhteisiä tapaamisia on säännöllisesti. Ensimmäinen yhteispohjoismainen kokous ANUNA järjestettiin vuonna 2023. Jatkossa tavoitteena on, että se järjestään Pohjoismaisen neuvoston kokouksen yhteydessä, jotta saavutamme paremmin kansanedustajia.

Ensimmäiset yhteiset hankehakemukset (Erasmus+ ja Nordiska Kulturpunkt) tehtiin vuonna 2024. YK-liittojen Eurooppa-verkostojen vuosittainen tapaaminen järjestään Brysselissä. Sen sekä kattojärjestön Wfunan johtokunnan kokousten yhteydessä järjestetään tapaamisia YK-toimijoiden ja suurlähettiläiden kanssa.

Vuonna 2025:

- Osallistutaan aktiivisesti YK-liittojen välisiin tapaamisiin.
- Järjestetään Pohjoismainen YK-kokous ANUNA Pohjoismaisen neuvoston kokouksen yhteydessä.
- Osallistutaan Wfunan johtokuntatyöhön ja yhteiseen vaikuttamistyöhön.

- Tavataan keskeisiä virkahenkilöitä ja YK-toimijoita Wfunan johtokunnan kokousten yhteydessä.
- Tehdään yhteisiä hankehakemuksia Pohjoismaisten YK-liittojen kanssa.

6. HANKETOIMINTA

Accelerate SDGs in East Africa, phase II (2023-2026)

Hanke vahvistaa kansalaisyhteiskunnan toimijoiden kapasiteettia Tansaniassa, Keniassa ja Ugandassa. Kansalaisjärjestöjen ja vammaisjärjestöjen toimijoita tuetaan. Heille tarjotaan koulutusta, jonka avulla he voivat ottaa käyttöön ihmisoikeusperusteista ja holistista lähestymistapaa. Lisäksi he saavat koulutusta siitä, miten dataa voidaan tehokkaammin hyödyntää työssä. Hankkeen kumppanijärjestöjä on kolme ja niillä on yhteensä yli tuhat jäsenjärjestöä.

Hankemaissa on tarvetta lisätä järjestöjen ja kansalaistiedon hyväksyttävyyttä ja hyödyntämistä. 2023-2024 tuettiin kansalaisjärjestöjen kestävä kehityksen varjoraportteja ja vuonna 2025 syvennyttään kestävä kehityksen tilastotietoon ja kansalaistiedon käytön lisäämiseen. Tälle on tarvetta, koska kaikissa projektimaissa on edelleen puutetta kestävä kehityksen seurantatiedosta. Kansalaistietoa ja kansalaisjärjestöjen tuottamaa tietoa sekä systematisoitua paikallishallinnon tuottamaa tietoa tarvitaan, jotta politiikkatoimia voidaan suunnata kaikkein heikoimmassa asemassa olevien ihmisten hyödyksi "ketään ei jätetä" -periaatteen mukaisesti. Hankkeessa tuetaan erilaisia dialogeja näiden hyödynsaajien ja paikallisten vastuunkantajien kanssa (poliitikot, rahoittajat ja keskeiset virkahenkilöt).

Hankkeen osana toteutetaan laaja kolmen maan Decade of Action -viestintäkampanja, joka tavoittaa yli 25 miljoonaa ihmistä. Tuloksista viestitään myös Suomessa.

Globaalin rauhan ja turvallisuuden tulevaisuus - pohjoismainen vertaisoppiminen ja verkostoituminen

Hankkeen tavoitteena on vahvistaa pohjoismaista yhteistyötä, tiivistää verkostoja kansallisten YK-liittojen välillä sekä tarjota toimintaympäristö asiantuntijoiden yhteistyölle ja nuorten osaamisen vahvistamiselle rauhan ja turvallisuuden alalla.

Hankkeessa toteutetaan toimintamuotoina henkilöstövaihtoa YK-liittojen kesken ja selvitetään kaikissa maissa parhaita käytäntöjä kansalaisyhteiskunnan osallistumisesta kyseisen maan ollessa YK:n turvaneuvoston vaihtuvana jäsenenä. Hankkeessa tuetaan järjestötoimijoiden, tutkijoiden ja päättäjien verkostoitumista ja vertaisoppimista Pohjoismaisen YK-vaikuttavuuden lisäämiseksi sekä luodaan nuorille vaikuttamismahdollisuuksia.

Suunniteltuja toimintoja ovat nuorten Malli-YK –kokous turvallisuusneuvostosta ja Malli-YK-kokoukseen osallistuneiden nuorten viestien välittäminen pohjoismaisille päättäjille. Malli-YK:ta seuraavana päivänä Hanasaressa järjestetään paneelikeskustelu, johon nuoret osallistuvat tutkijoiden ja päättäjien ohella. Lisäksi nuorten tekemiä suosituksia pyritään keskusteluttamaan kansallisesti tapaamisissa ulkoministeriöiden kanssa niissä Pohjoismaissa, jotka osallistuvat hankkeeseen. Hankkeen rahoitus varmistuu vuoden 2024 loppuun mennessä.

7. YK-LIITON HALLINTO JA PALVELUTUOTANTO

Edellä kuvattujen toimintojen rahoitus koostuu useista eri lähteistä, vuosittain anottavista avustuksista, jäsenmaksuista, pienimuotoisista myyntituotoista ja satunnaisista lahjoituksista. Lisäksi YK-liitto saa jonkin verran in-kind lahjoituksia Pro bono -yhteistyönä yrityksiltä sekä vapaaehtoistyönä YK:n ystäviltä ja muilta yhteistyökumppaneilta.

Merkittävän lisän tuloihin tuo palvelutuotanto ja Globaalikeskuksen hallinnointi. Globaalikeskus on 13 järjestön ja toimijan yhteinen toimitila. Mukana ovat Suomen Syöpäpotilaat, Hemofilia, Kotimajoituksen tuki, Senioriliike, Rauhankasvatusinstituutti, Lääkärin sosiaalinen vastuu, Taksvärkki, Eetti, Vastuullisen metsänhoidon yhdistys FSC, Catholic Relief Services, Senior Director of ICT4D, Zimios, YK-nuoret ja YK-liitto.

Globaalikeskus tarjoaa vakituisille kumppaneille mahdollisuuden tehostaa järjestöjen hallintoa ja laajentaa järjestöjen välistä yhteistyötä. Vapaaehtoisvoimin toimivien pienempien järjestöjen toimintaedellytyksiä tuetaan tarjoamalla toimijoiden käyttöön edullisia kokous- ja toimistopalveluita, mikä kiinnostaa entistä useampia toimijoita.

Tulevalla toimikaudella YK-liitto:

- Kehittää hallituksen työskentelytapoja ja jäsenjärjestöjen asiantuntemuksen hyödyntämistä vaikuttamistyössä ja viestinnässä.
- Huolehtii henkilökunnan hyvinvoinnista, motivaatiosta mm. tarjoamalla mahdollisuuksia oman asiantuntemuksen kehittämiseen.
- Huolehtii Globaalikeskuksen palveluista siten, että käyttäjät ovat tyytyväisiä ja tilojen käyttöaste säilyy korkeana.
- Tehostaa toimitilojen yhteiskäyttöä, digitaalisten järjestelmien tehokkaampaa käyttöä ja hyödyntää etäosallistumismahdollisuuksia.
- Vahvistaa omarahoitus pohjaa tehostamalla jäsenhankintaa ja erilaisten palvelujen myyntiä järjestöille, yksityishenkilöille, yrityksille ja oppilaitoksille.
- Tehostaa YK 80 vuotta juhluvuoden merkeissä YK:n ystävien ja YK-liiton jäsenhankintaa.
- Tehostaa resurssien käyttöä tiivistämällä yhteistyötä jäsenjärjestöjen ja verkostojen kanssa päällekkäisyyksien välttämiseksi ja vaikuttavuuden parantamiseksi.
- Vaikuttaa kansalaisjärjestöjen tilan ja rahoituksen kasvattamiseen, rahoitusmekanismien selkeyttämiseen, yhdenmukaistamiseen ja vahvistamiseen.

